

Slovenska 54
1502 Ljubljana SLOVENIJA

Urad RS za nadzor prirejanja iger na srečo

tel: +386 (1) 23 13 517 fax: +386 (1) 23 19 741

Številka: 461 – 113/2006

Datum: 25. 10. 2006

POROČILO O DELU URADA RS ZA NADZOR PRIREJANJA IGER NA SREČO ZA LETO 2005

KAZALO

1. SPLOŠNI PODATKI	4
1.1. USTANOVITEV IN PRAVNI POLOŽAJ	4
1.2. PODROČJE DELA IN BISTVENE NALOGE	4
1.3. DELOVNA SKUPNOST IN ZAPOSLENI	5
1.4. SREDSTVA ZA DELO	7
2. UPRAVNE ZADEVE.....	8
2.1. KLASIČNE IGRE NA SREČO	8
2.2. POSEBNE IGRE NA SREČO	10
3. NADZOR	11
3.1. KLASIČNE IGRE NA SREČO	11
3.1.1. <i>Posredni nadzor</i>	11
3.1.2. <i>Neposredni nadzor</i>	12
3.2. POSEBNE IGRE NA SREČO	13
3.2.1. <i>Posredni nadzor</i>	13
3.2.2. <i>Neposredni nadzor</i>	16
3.3. NEDOVOLJENO PRIREJANJE IGER NA SREČO	18
4. DRUGO DELO POVEZANO S PRIREJANJEM IGER NA SREČO	19
4.1. DELO NA NORMATIVNEM PODROČJU	19
4.2. DOVOLJENJE ZA DELO V DEJAVNOSTI PRIREJANJA IGER NA SREČO	21
4.3. PRIDOBITEV DELNIC (DELEŽEV) PRIREDITELJEV OZIROMA KONCESIONARJEV IN NALOŽBE V KAPITAL PRAVNIH OSEB	21
4.4. VODENJE REGISTROV	22
4.5. SODELOVANJE Z DRUGIMI INSTITUCIJAMI	22
4.5.1. <i>Sodelovanje z domačimi institucijami</i>	22
4.5.2. <i>Sodelovanje s tujimi institucijami</i>	23
4.6. INFORMACIJE JAVNEGA ZNAČAJA	24
5. PROBLEMATIKA PRI DELU URADA.....	24

UVOD

Zakon o igrah na srečo (Uradni list RS, št. 134/03 – uradno prečiščeno besedilo; v nadaljnjem besedilu: ZIS) v četrtem odstavku 108. člena določa, da Urad Republike Slovenije za nadzor prirejanja iger na srečo (v nadaljnjem besedilu: Urad) najmanj enkrat letno o svojem delu poroča Vladi Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: Vlada).

Letno poročilo je vsebinsko razdeljeno na pet poglavij, in sicer je uvodoma predstavljenih nekaj splošnih podatkov o uradu, vključno z navedbami glede ustanovitve, pravnega položaja, bistvenih nalog in delovne skupnosti Urada, v nadaljevanju pa je predstavljeno delo Urada v letu 2005, pri čemer so posebej predstavljene upravne zadeve, nadzor in drugo delo, povezano s prirejanjem iger na srečo, v zaključnem delu pa je navedena problematika pri delu Urada.

Za delo Urada v letu 2005 je na splošno značilno, da je bil zelo velik poudarek dan upravnim zadevam na področju prirejanja iger na srečo, pri čemer so po številu izstopale še zlasti vloge za izdajo dovoljenj za uporabo igralne naprave (3. b člen ZIS), vloge za izdajo dovoljenj za delo v dejavnosti prirejanja posebnih iger na srečo (85. a člen ZIS) in vloge za dodelitev oziroma podaljšanje koncesije za prirejanje posebnih iger na srečo v igralnem salonu.

Povečan obseg dela na področju priprave in izdaje upravnih aktov se je odražal tudi na obsegu opravljenih neposrednih nadzorov poslovanja prirediteljev oziroma koncesionarjev. Glavnina opravljenih neposrednih nadzorov je bila namreč povezana s temi aktivnostmi, zato je bilo glede na razpoložljivo kadrovske zasedenosti Urada opravljenih manj neposrednih nadzorov poslovanja prirediteljev oziroma koncesionarjev, oziroma se je le – ta v pretežni meri izvajal s preverjanjem in analiziranjem pisnih poročil.

V okviru drugega dela, povezanega s področjem prirejanja iger na srečo, ima zelo pomembno vlogo normativno delo, poleg tega pa tudi delo povezano z izdajo dovoljenj za delo v dejavnosti prirejanja posebnih iger na srečo, izdajo soglasij za spremembo lastništva in kapitalne naložbe, vodenje registrov, sodelovanje z drugimi institucijami in nenazadnje informacije javnega značaja.

Za nadaljnje delo Urada pa je še zlasti pomembna rešitev problematike, ki je posebej izpostavljena v zaključnem poglavju.

1. SPLOŠNI PODATKI

1.1. Ustanovitev in pravni položaj

Urad je organ v sestavi Ministrstva za finance. Neposredna podlaga za ustanovitev Urada v letu 1995 je bil 107. člen ZIS, ki je v prvem odstavku določal, da nadzor nad prirejanjem iger na srečo opravlja Urad za nadzor prirejanja iger na srečo, ki se ustanovi kot organ v sestavi ministrstva, pristojnega za finance. Ker je na podlagi prvega odstavka 76. člena Zakona o državni upravi (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo) prvi odstavek 107. člena ZIS prenehal veljati, je pravni položaj Urada sedaj opredeljen v Uredbi o organih v sestavi ministrstev (Uradni list RS, št. 58/03, 45/04, 138/04, 52/05 in 82/05).

1.2. Področje dela in bistvene naloge

Predpisi, ki določajo delo Urada so predpisi s področja prirejanja iger na srečo, in sicer so to ZIS in trinajst (13) podzakonskih predpisov, ki so bili sprejeti na podlagi ZIS in so vsi podrobneje navedeni v prilogi 1 tega poročila.

Naloge Urada so splošno opredeljene v petem odstavku 5. člena Uredbe o organih v sestavi ministrstev, natančneje pa v 107. do 109. členu ZIS.

Urad tako opravlja nadzorne, strokovne, upravne in razvojne naloge na področju prirejanja iger na srečo, odloča v upravnem postopku pred izdajo odločbe Vlade o dodelitvi koncesij ter opravlja druge naloge, povezane z dodelitvijo koncesij in sklenitvijo koncesijskih pogodb oziroma izdajo dovoljenj, nadziranjem in analiziranjem izvajanja področnih predpisov, ki urejajo igre na srečo, nadziranjem opravljanja dejavnosti iger na srečo ter spremljanjem, zbiranjem in analiziranjem podatkov, prejetih od prirediteljev oziroma koncesionarjev.

ZIS v prvem odstavku 108. člena določa naslednje naloge Urada:

- obravnavanje in analiziranje planov in finančnih načrtov ter poročil o delu koncesionarja oziroma prireditelja;
- nadziranje računovodskih izkazov in revidiranih poslovnih poročil;
- nadziranje lastniške strukture, organiziranosti, internih aktov in poslovanja koncesionarja oziroma prireditelja;
- nadziranje izvajanja koncesijske pogodbe oziroma pogojev iz dovoljenja prireditelja;
- izvajanje neposrednega nadzora pri opravljanju vseh procesov, ki so neposredno ali posredno vezani s prirejanjem iger na srečo;
- poročanje Vladi o poslovanju koncesionarja oziroma prireditelja;
- organiziranje izdelave igralniških standardov;

- vodenje registra koncesionarjev, prirediteljev klasičnih iger, igralnic, igralnih salonov in imetnikov licenc;
- sodelovanje z uradom, pristojnim za preprečevanje pranja denarja;
- vzpostavitev informacijskega sistema, ki je v neposredni povezavi z on – line nadzornimi sistemi igralnih naprav koncesionarja iz 80a. člena ZIS in informacijskimi sistemi iz 3a. člena ZIS;
- izvajanje nadzora preko nadzornega informacijskega sistema.

Naloge Urada so določene tudi s koncesijskimi pogodbami, ki jih minister za finance sklene z družbami, ki so pridobile koncesijo Vlade za prirejanje klasičnih oziroma posebnih iger na srečo. Gre za naloge, povezane s preverjanjem izpolnjevanja pogojev za začetek prirejanja posamezne klasične igre in za začetek poslovanja igralnice oziroma igralnega salona, naloge v zvezi z izdajo dovoljenj za začetek prirejanja posebnih iger na srečo na povečanem obsegu igralnih naprav, naloge v zvezi z izdajo dovoljenj za podaljšanje roka prodaje, naloge v zvezi z zaključkom prodaje srečk pred iztekom roka, naloge v zvezi s spremembo pravil iger, s spremembo tehnoloških postopkov in potrjevanjem komisij pri klasičnih igrah na srečo, naloge v zvezi s spremembo pravilnikov o izvajanju internega nadzora in naloge, povezane s povečanjem obsega igralnih naprav zaradi testiranja in druge naloge, povezane s prirejanjem iger na srečo.

Na podlagi Zakona o preprečevanju pranja denarja Urad sodeluje tudi pri sestavi seznama indikatorjev za prepoznavanje sumljivih transakcij pri subjektih, ki jih nadzoruje, in v okviru svojih pristojnosti kot organ nadzora preverja tudi izvajanje določb navedenega zakona.

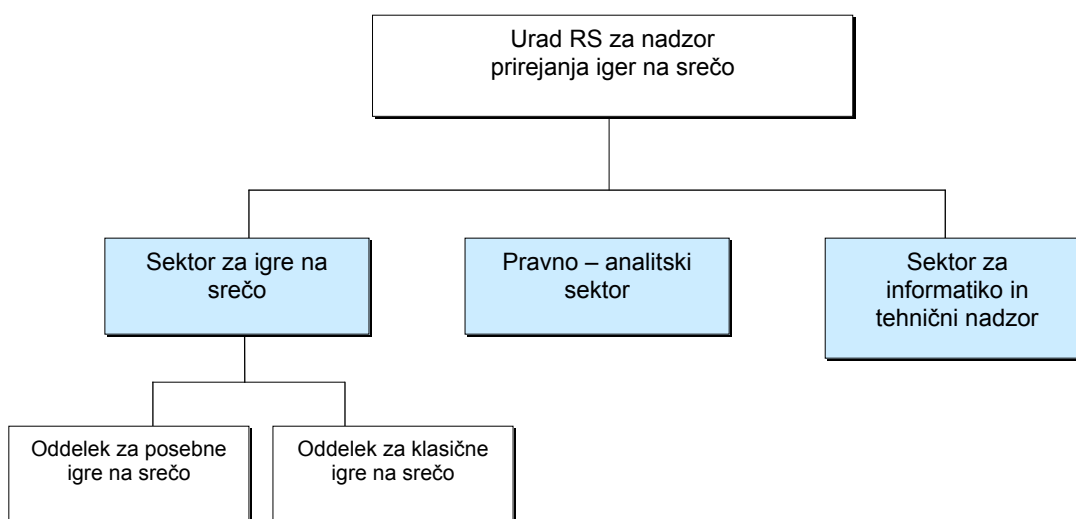
Urad je v skladu z Zakonom o prekrških (Uradni list RS, št. 23/2005; ZP-1-UPB1) za področja iz svoje pristojnosti tudi prekrškovni organ.

1.3. Delovna skupnost in zaposleni

Na podlagi 8. in 9. člena Akta o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest v Ministrstvu za finance, Uradu Republike Slovenije za preprečevanje pranja denarja, Deviznem inšpektoratu Republike Slovenije, Uradu Republike Slovenije za nadzor prirejanja iger na srečo in Uradu Republike Slovenije za nadzor proračuna št. 011-11/2004/52 z dne 11. 3. 2005 z vsemi poznejšimi spremembami in dopolnitvami, in na njegovi podlagi sprejete sistemizacije delovnih mest, je Urad v letu 2005 opravljial naloge iz svoje pristojnosti v naslednjih notranjih organizacijskih enotah:

- sektorju za igre na srečo, v okviru katerega sta oddelek za klasične igre na srečo in oddelek za posebne igre na srečo;
- pravno - analitskem sektorju in
- sektorju za informatiko in tehnični nadzor.

Slika: Notranja organizacija Urada, ki je veljala na dan 31. 12. 2005

Na dan 31. 12. 2005 je bilo v Uradu 23 zaposlenih. Izobrazbena struktura zaposlenih je bila naslednja:

Stopnja strokovne izobrazbe	Število zaposlenih
V – srednja	2
VI – višja	1
VII – visoka	7
VII – univerzitetna	13
Skupaj	23

Glede na sistemizacijo delovnih mest v Uradu je bila struktura zasedenosti uradniških nazivov po stanju 31. 12. 2005 naslednja:

Uradniški naziv	Število zaposlenih
sekretar	1
inšpektor – svetnik	7
inšpektor I	2
inšpektor II	3
inšpektor III	7
Skupaj	20

Na podlagi prvega odstavka 109. člena ZIS za izvajanje nalog imenuje Vlada pooblaščen osebe za nadzor, in sicer na predlog predstojnika Urada. Po stanju 31. 12. 2005 je imelo navedeno pooblastilo 20 zaposlenih.

1.4. Sredstva za delo

Sredstva za delo Urada se zagotavljajo v okviru sredstev proračuna Republike Slovenije v delu, ki pripadajo Ministrstvu za finance.

V okviru Proračuna Republike Slovenije so bila Uradu za leto 2005 dodeljena sredstva v višini 239,184 milijona tolarjev, končna poraba pa je znašala 235,591 milijona tolarjev oziroma 98,5 % odobrenih sredstev. Nižja od planirane je bila predvsem poraba sredstev za plače in druge izdatke, vezane na izplačilo plač, in sicer zaradi daljših bolniških in porodniških odsotnosti, zaradi česar so stroški dela bremenili Zavod za zdravstveno zavarovanje.

Tabela: Realizacija finančnega načrta Urada (v 1000 SIT)

1	2	3	4	5
Podskupina	Vrsta odhodka	Veljavni proračun 2005	Realizacija 2005	Indeks 4/3
	Porabljena sredstva	239.184	235.591	98,5
	Plače	209.505	206.353	98,5
400	Plače in drugi izdatki	168.507	166.997	99,1
401	Prispevki delodajalca za socialno varnost	28.228	26.586	94,2
402	Izdatki za blago in storitve	12.770	12.770	100,0
	Materialni stroški	29.044	28.818	99,2
402	Izdatki za blago in storitve	29.044	28.818	99,2
	Investicije in investicijsko vzdrževanje	500	421	84,1
420	Nakup in gradnja osnovnih sredstev	500	421	84,1
	Premičnine – sredstva za odškodnine	135	0	0
402	Izdatki za blago in storitve	135	0	0

2. UPRAVNE ZADEVE

Za delo Urada v letu 2005 je na splošno značilno, da je bil zelo velik poudarek dan upravnim zadevam na področju prirejanja iger na srečo, pri čemer so po številu izstopale še zlasti vloge za izdajo dovoljenj za uporabo igralne naprave (3.b člen ZIS), vloge za izdajo dovoljenj za delo v dejavnosti prirejanja posebnih iger na srečo (85.a člen ZIS) in vloge za dodelitev oziroma podaljšanje koncesije za prirejanje posebnih iger na srečo v igralnem salonu.

V letu 2005 je Urad izdal oziroma pripravil skupaj 5.817 upravnih aktov, od tega je pripravil 19 osnutkov odločb Vlade Republike Slovenije za dodelitev koncesije, 43 osnutkov aneksov h koncesijski pogodbi ter 33 osnutkov odločb Vlade Republike Slovenije za podaljšanje koncesije, 4.671 dovoljenj za uporabo igralne naprave po 3.b členu ZIS, 472 osnutkov odločb o dodelitvi licence, 73 dovoljenj za začetek opravljanja dejavnosti v povečanem obsegu, 23 dovoljenj za vzpostavitev progresive ali progresivnega sistema, 39 dovoljenj za nadgradnjo ali spremembe nadzornega informacijskega sistema, 155 dovoljenj po 31.a členu Pravilnika o tehničnih zahtevah za igralne naprave za izvajanje iger na srečo in postopku ugotavljanja skladnosti in 289 različnih drugih upravnih aktov, kar je vse razvidno iz tabele »Pregled UA 2005«, ki je priloga 2 tega poročila.

2.1. Klasične igre na srečo

Na področju klasičnih iger na srečo v letu 2005 ni bilo vlog za dodelitev novih koncesij, so pa bila aktualna podaljšanja koncesij. V zadevi podaljšanja koncesij za trajno prirejanje klasične igre na srečo je tako Urad v 6 primerih preveril izpolnjevanje pogojev in v ugotovitvenem postopku pregledal in analiziral dokumentacijo, s katero je prireditelj dokazoval izpolnjevanje pogojev za trajno prirejanje klasičnih iger na srečo, pravila igre in pripadajoči tehnološki postopek, poleg tega pa je analiziral tudi obračun prihodkov in odhodkov za celotno obdobje prirejanja posamezne igre. V okviru ustnih obravnav so bili opravljeni ogledi poslovnih prostorov, opreme in naprav ter postopkov prirejanja iger na srečo. Odstotek višine koncesijske dajatve je bil predlagan na podlagi analize kratkoročnega in dolgoročnega finančnega predračuna posamezne igre, analize prihodkov in odhodkov posamezne igre, rezultatov poslovanja prireditelja v letu 2004 in njegovega poslovnega načrta.

Poleg del in nalog, povezanih z dodeljevanjem koncesij za trajno prirejanje klasičnih iger na srečo in sklepanjem koncesijskih pogodb, je Urad na predlog prirediteljev izdal tudi 1 dovoljenje za začetek prirejanja klasične igre na srečo na podlagi spremenjenega načina prirejanja, v okviru ustne obravnave pa je bil opravljen ogled opreme in naprav ter postopkov prirejanja iger na srečo. Prireditelj mora namreč pred začetkom prirejanja nove klasične igre na srečo oziroma novim načinom prirejanja igre, če je tako določeno s koncesijsko pogodbo, pridobiti dovoljenje Urada, vlogi pa mora priložiti dokazilo o javni objavi pravil in poročilo preizkušene revizorja informacijskih sistemov o opravljeni neodvisni reviziji informacijskega sistema, če je prirejanje igre računalniško podprto.

Nadalje je Urad v 32 zadevah potrdil pravila klasičnih iger na srečo, njihove spremembe in dodatke k pravilom, izdal 1 dovoljenje za podaljšanje roka prodaje oziroma zaključek prodaje pred njegovim iztekom ter 1 dovoljenje za začetek prirejanja klasične igre na srečo. V zadevah potrditve pravil in njihovih sprememb je Urad preveril njihovo skladnost z ZIS in koncesijsko pogodbo.

Urad je potrdil tudi 17 tehnoloških postopkov in sprememb oziroma dopolnitev tehnoloških postopkov. Pri tem je v posebnem ugotovitvenem postopku preveril skladnost posameznih tehnoloških postopkov z ZIS, koncesijsko pogodbo, pravili posamezne igre in Uredbo o podrobnejših pogojih, ki jih mora izpolnjevati prireditelj pri trajnem prirejanju klasičnih iger na srečo. V okviru vseh navedenih postopkov je Urad zahteval bodisi njihovo dopolnitev oziroma uskladitev z navedenimi predpisi in akti bodisi dodatno obrazložitev posameznih opisanih postopkov. V 8 primerih je opravil tudi ustno obravnavo z ogledom poslovnih prostorov, opreme in naprav ter postopkov prirejanja igre na srečo.

V letu 2005 je vlogo za izdajo dovoljenja za občasno prirejanje klasične igre na srečo v skladu s 17. členom ZIS vložilo samo eno društvo. Urad je v zvezi s tem pripravil osnutek dovoljenja in izdal odločbo, s katero je potrdil pravila in imenovanje komisije za nadzor žrebanja oziroma igre. Poleg navedenega je bil Urad na podlagi obvestil upravnih enot in pristojnih policijskih postaj seznanjen, da so društva v okviru kulturnega ali zabavnega programa v 42 primerih priglasila prireditev tombole oziroma srečelova, za prireditev katerih na podlagi 20. člena ZIS ni potrebno dovoljenje, saj skupna vrednost srečk ni presegla zneska 500.000 tolarjev, vrednost posameznega dobitka pa ni presegla zneska, od katerega se plačuje davek na dobitke od iger na srečo (slednji je v letu 2005 znašal 45.607 tolarjev).

Tabela 1: Pregled izdanih upravnih aktov s področja prirejanja klasičnih iger na srečo v letu 2005

Vrsta upravnega akta	Trajno prirejanje klasičnih iger na srečo	Občasno prirejanje klasičnih iger na srečo	Skupaj
Dovoljenje za občasno prireditev klasične igre na srečo	/	1	1
Odločba o potrditvi pravil klasične igre na srečo in o potrditvi komisije za žrebanje	/	1	1
Odločba o potrditvi oziroma spremembi tehnološkega postopka	17	/	17
Dovoljenje za začetek prirejanja klasične igre na srečo	1	/	1
Odločba o potrditvi pravil klasične igre na srečo	32	/	32
Dovoljene za podaljšanje prodaje srečk	1	/	1

2.2. Posebne igre na srečo

Po stanju 31. 12. 2005 je bilo dodeljenih 14 koncesij za prirejanje posebnih iger na srečo v igralnici ter 39 koncesij za prirejanje posebnih iger na srečo v igralnem salonu, dejansko pa so se posebne igre na srečo prirejale v 13 igralnicah ter 33 igralnih salonih.

ZIS v 63. členu določa, da o dodelitvi koncesije za prirejanje posebnih iger na srečo odloča Vlada, koncesijsko pogodbo s koncesionarjem pa sklene minister, pristojen za finance. V 107. členu ZIS je nadalje določeno, da podatke za sklenitev koncesijskih pogodb preverja in analizira Urad. Gre za vsebinsko zelo zahtevno in obenem obsežno nalogo, saj je treba prejeto dokumentacijo natančno preučiti, analizirati in po potrebi pridobiti podatke še iz drugih virov. V letu 2005 je Urad tako preverjal in analiziral podatke iz 19 vlog za dodelitev koncesije za prirejanje posebnih iger na srečo, o ugotovitvah pa pripravil posebna poročila.

Na podlagi 65. člena ZIS, ki določa, da lahko šest mesecev pred potekom roka koncesionar zaprosi za podaljšanje koncesije za prirejanje posebnih iger na srečo, je bilo v letu 2005 podanih 27 vlog za podaljšanje koncesije. Tudi v teh primerih je Urad na podlagi preučitve in analiziranja podatkov iz omenjenih vlog pripravil posebna poročila, ki so se v pretežni meri nanašala na izpolnjevanje pogojev iz ZIS.

Vlada je sicer v letu 2005 na novo dodelila 5 koncesij, podaljšala pa 22 koncesij za prirejanje posebnih iger na srečo. Vlada nadalje v 12 primerih ni dodelila koncesije za prirejanje posebnih iger na srečo, 2 vlogi pa sta bili zavrženi.

Že sklenjene koncesijske pogodbe za prirejanje posebnih iger na srečo se lahko spremenijo z aneksom. V letu 2005 je Urad izvedel vse potrebne aktivnosti v zvezi s sklenitvijo 43 aneksov h koncesijskim pogodbam, spremembe koncesijskih pogodb pa so se v pretežni meri nanašale na spremenjen obseg poslovanja koncesionarjev, spremembe začetka poslovanja in na spremembo imena igralnice oziroma igralnega salona. V večini primerov je Urad opravil tudi ustno obravnavo in ogled, v okviru katerega se je preverjalo zlasti naslednje:

- obseg igralnih naprav, naveden v aneksu, z dejanskim stanjem igralnih naprav;
- identifikacijski podatki igralnih naprav, navedeni v seznamu igralnih naprav, z dejanskim stanjem;
- dotacija igralnih naprav z obračunskimi listinami le-teh;
- vodenje evidenc o opaženih nepravilnostih na igralnih napravah;
- skladnost postavitve posameznih igralnih naprav v prostoru s tlorisom;
- pokritost igralnih naprav in igralniških prostorov z avdio - video nadzornim sistemom;
- razpoložljivost pravil posameznih posebnih iger na srečo;
- organiziranost internega nadzora v povezavi z nastalimi spremembami.

V skladu s 3. b členom ZIS se igre na srečo lahko izvajajo le z igralno napravo, ki je skladna s predpisanimi tehničnimi in drugimi zahtevami, in če je njena skladnost ugotovljena po predpisanem postopku. Dovoljenje za uporabo igralne naprave izda Urad na podlagi poročila o preizkusu igralne naprave, ki velja, dokler igralna naprava izpolnjuje vse predpisane pogoje. Na tej podlagi je Urad v letu 2005 preverjal in analiziral podatke o vrsti, številu in identifikaciji igralnih naprav ter izdal 4.671 dovoljenj za uporabo igralne naprave v igralnicah in v igralnih salonih.

3. NADZOR

Povečan obseg dela na področju priprave in izdaje upravnih aktov se je odražal tudi na obsegu opravljenih neposrednih nadzorov poslovanja prirediteljev oziroma koncesionarjev. Glavnina opravljenih neposrednih nadzorov je bila namreč povezana s temi aktivnostmi, zato je bilo glede na razpoložljivo kadrovske zasedenosti Urada opravljenih manj neposrednih nadzorov poslovanja prirediteljev oziroma koncesionarjev, oziroma se je le – ta v pretežni meri izvajal s preverjanjem in analiziranjem pisnih poročil.

3.1. Klasične igre na srečo

V zvezi z izvajanjem posrednega in neposrednega nadzora prirejanja klasičnih iger na srečo je bila v letu 2005 izdana 1 odločba za odpravo ugotovljenih nepravilnosti.

3.1.1. Posredni nadzor

Urad je prireditelje nadzoroval posredno preko poročil, zapisnikov, javnih objav, obračuna prihodkov in odhodkov, nerevidiranih in revidiranih računovodskih izkazov ter drugih poročil, ki so jih prireditelji dolžni predlagati Uradu. Urad je tudi poenotil način pošiljanja poročil in podatkov ter naložil prirediteljema klasičnih iger na srečo, da nekatere podatke (npr. o številki oziroma imenu kroga igre, številu in vrednosti vplačanih napovedi, plačilu davka od dobitkov od iger na srečo, vplačilih posameznega kroga) v skladu s koncesijsko pogodbo od 1. 1. 2005 dalje pošiljata v elektronski obliki, kar je prispevalo k racionalizaciji in bolj učinkovitemu nadzoru.

V zvezi s prirejanjem klasičnih iger na srečo se sicer preverjajo podrobnejši pogoji, ki jih morajo izpolnjevati prireditelji pri prirejanju iger, in analizirajo podatki, na podlagi katerih Vlada odloča o dodelitvi koncesije za trajno prirejanje posamezne klasične igre na srečo, nadalje se preverja izvajanje določb Uredbe o podrobnejših pogojih, ki jih morajo izpolnjevati prireditelji pri trajnem prirejanju klasičnih iger na srečo, Uredbe o določitvi društev in neprofitnih organizacij, ki smejo občasno prirejati klasične igre na srečo in o kriterijih za občasno prirejanje klasičnih iger na srečo, koncesijskih pogodb za trajno prirejanje klasične igre na srečo in internih predpisov prireditelja.

Prireditelji morajo v skladu s koncesijsko pogodbo za trajno prirejanje klasične igre na srečo Uradu predložiti:

- podatke o vrednosti vplačanih kombinacij najpozneje do 25. v mesecu za pretekli mesec;
- poročilo o vplačilih posameznega kroga, ki mora vsebovati najmanj: podatke o dnevu pričetka in zaključka sprejemanja vplačil, vrednosti vplačanih kombinacij, številki kroga, številu in vrednosti dobitkov, ki so bili izplačani, in številu in vrednosti dobitkov, ki niso bili izplačani, in kakšna je njihova vrednost, najkasneje do 25. v mesecu za kroge, katerim je rok za izplačilo dobitkov potekel v preteklem obračunskem mesecu;
- poročilo o obračunani in plačani akontaciji koncesijske dajatve in davka od iger na srečo najpozneje do 10. v mesecu za pretekli mesec in poročilo o dokončnem obračunu in plačilu koncesijske dajatve najkasneje do 25. 3. tekočega leta za preteklo leto;
- zbirni letni pregled odhodkov, ki se nanašajo na prirejanje igre, najkasneje v dveh mesecih po poteku koledarskega leta;
- sklep skupščine o porabi čistega dobička v sedmih dneh po sprejemu sklepa skupščine delničarjev o delitvi dobička;
- kopijo izpiska stanja delniške knjige, ki jo koncesionar vodi pri KDD – centralni klirinško depotni družbi, d. d., v sedmih dneh po polletnem obdobju.

Nadalje morajo prireditelji na podlagi koncesijskih pogodb Uradu polletno predložiti nerevidirane računovodske izkaze in v skladu s 105. členom ZIS predložiti tudi revidirano poslovno poročilo v štirih mesecih po preteku koledarskega leta. Ob predložitvi revidiranega poslovnega poročila mora prireditelj Uradu predložiti tudi seznam lastnikov in njihove lastniške deleže. Z vidika 108. člena ZIS, ki med drugim določa, da Urad nadzira računovodske izkaze in revidirana poslovna poročila prirediteljev oziroma koncesionarjev in o njihovem poslovanju poroča Vladi, je Urad podrobno preučil omenjena gradiva in na tej podlagi pripravil tudi obsežno Poročilo o poslovanju prirediteljev in koncesionarjev za prirejanje iger na srečo v letu 2004.

Uradu je bilo tako v obravnavanem obdobju pregledanih 945 poročil, obvestil, letnih pregledov odhodkov, ki se nanašajo na posamezno klasično igro na srečo, sklepov skupščin o porabi čistega dobička in raznih javnih objav.

3.1.2.Neposredni nadzor

V letu 2005 je bilo opravljenih 22 neposrednih nadzorov pri prirediteljih klasičnih iger na srečo, v okviru katerih se je predvsem nadzorovala pravilnost prirejanja posameznih klasičnih iger na srečo (t. i. tehnološki postopek). Na podlagi 10. člena Uredbe o podrobnejših pogojih, ki jih mora izpolnjevati prireditelj pri trajnem prirejanju klasičnih iger na srečo, mora biti celoten postopek prirejanja klasične igre na srečo podrobno opisan v posebnem aktu. V okviru tehnološkega postopka je bila preverjena pravilnost:

- žrebanj dobitnih kombinacij, ravnanja s pripomočki in napravami za žrebanje, dela trezorske komisije in obdelave vplačil;
- objave pravil na prodajnem mestu;
- prenosa podatkov med prodajnim mestom in centralnim strežnikom prireditelja (on – line povezava) in sprejemanje vplačil ter
- izkazanih prihodkov in odhodkov.

V zvezi s poslovanjem prirediteljev, ki imajo koncesijo Vlade za trajno prirejanje klasičnih iger na srečo, je Urad nadzoroval izvajanje določb koncesijskih pogodb, na podlagi katerih je potrebno voditi evidence in zagotavljati podatke o dobitnikih in dobitkih, ki so zavezanci za plačilo davka na dobitke od iger na srečo, evidence in podatke o prihodkih in odhodkih posamezne igre ter evidence o prenosu dobitkov, ki niso izplačani ali dvignjeni v roku. Nadzorovane so bile tudi druge evidence, ki jih morajo prireditelji voditi v zvezi s posamezno igro. Poleg navedenega je Urad v okviru nadzora poslovanja preveril pravilnost ugotavljanja mesečne in letne osnove za obračun koncesijske dajatve. Osnova za obračun in plačevanje koncesijske dajatve je na podlagi drugega odstavka 40. člena ZIS vrednost vplačil, doseženih s prodajo srečk, in zmanjšanih za izplačane dobitke. Prireditelj ugotavlja osnovo za obračun koncesijske dajatve za vsako igro posebej.

3.2. Posebne igre na srečo

V zvezi z izvajanjem posrednega in neposrednega nadzora področja prirejanja posebnih iger na srečo je bilo v letu 2005 izdanih 79 odločb za odpravo ugotovljenih nepravilnosti, od tega 20 na področju prirejanja posebnih iger na srečo v igralnicah, 59 pa na področju prirejanja posebnih iger na srečo v igralnih salonih.

3.2.1. Posredni nadzor

V okviru izvajanja posrednega nadzora je Urad tekoče preverjal in analiziral podatke, ki so jih dolžni pošiljati koncesionarji za igralnice oziroma za igralne salone. Gre predvsem za podatke o:

- realizaciji iz iger, napitnin in vstopnin;
- negativnih dnevnih obračunih na posamezni igralni mizi oziroma o vsakem izplačilu na igralnem avtomatu, ki je večji od zneska, določenega v koncesijski pogodbi;
- ugotovljenih nepravilnostih, ki so nastale zaradi neupoštevanja pravil, oziroma zaradi tehnične napake na igralni napravi;
- danih in prejetih kreditih, stroških in investicijah;
- nabavi in spremembah nahajališč igralnih žetonov;
- prirejanju turnirjev in nagradnih iger ter
- spremembah in dopolnitvah internih organizacijskih predpisov.

Zbrani podatki se sproti preučujejo in analizirajo, v nekaterih primerih pa se na njihovi podlagi izvede neposreden nadzor pravilnosti poslovanja igralnice oziroma igralnega salona koncesionarja.

Na podlagi koncesijske pogodbe za prirejanje posebnih iger na srečo mora koncesionar za igralnice Uradu polletno predložiti nerevidirane računovodske izkaze, v skladu s 105. členom ZIS pa mora koncesionar predložiti tudi revidirano poslovno poročilo ter seznam lastnikov in njihove lastniške deleže. Urad v okviru opravljanja nalog iz 108. člena ZIS nadzira računovodske izkaze in revidirana poslovna poročila koncesionarjev in o njihovem poslovanju poroča Vladi. Uradu je bilo tako v obravnavanem obdobju predloženih 31 revidiranih poslovnih poročil, ki jih je podrobno preučil.

Urad na podlagi zbranih podatkov pripravlja tudi obsežnejše analize in študije, ki so namenjene spremljanju stanja na področju prirejanja iger na srečo in predlaganju ukrepov za izboljšanje stanja. V letu 2005 so bile izdelane naslednje obsežnejše analize oziroma študije:

- mesečni pregled doseženih ključnih rezultatov na področju prirejanja iger na srečo v Republiki Sloveniji;
- analiza in primerjava poslovanja igralnega salona Karneval-Casino Carnevale na Škofijah s poslovanjem igralnega salona Corse v Sežani;
- izdelava poročila o stanju naložb koncesionarjev za igralnice v druge pravne osebe na dan 31. 12. 2004;
- analiza poslovanja za obdobje od 1999 – 2004 za naslednje družbe: Casino Bled, d. d., Casino Portorož, d. d., Casino Ljubljana, d. d., Casino Maribor, d. d.;
- analiza poslovanja igralnega salona Kongo družbe Kongo, d. d., Grosuplje v letu 2004;
- analiza finančnega poslovanja z oceno finančnih posledic za potrebe podaljšanja 22 koncesij za koncesionarje za igralni salon;
- problematika morebitne združitve gospodarskih družb, ki imajo koncesijo za prirejanje posebnih iger na srečo v igralnicah;
- poročilo o stanju na področju prirejanja iger na srečo v RS v letu 2004;
- analiza fiskalnih učinkov iz naslova spremembe dajatev iz prirejanja posebnih iger na srečo v primeru izgradnje novega igralniško - zabavišnega centra na območju Nove Gorice.

Urad preko neposrednega dostopa do registra pravnih oseb spremlja lastniško strukturo koncesionarjev za igralni salon, ki so statusno – pravno organizirani kot družbe z omejeno odgovornostjo, in sicer predvsem z vidika 56. člena v povezavi s 100. členom ZIS, ki določa, da se navadne delnice (poslovni deleži) koncesionarjev za igralni salon lahko pridobijo ali odsvojijo le na podlagi predhodnega soglasja ministra, pristojnega za finance. Polletno pa nadzira lastniško strukturo koncesionarjev, ki so statusno – pravno organizirani kot delniška družba.

Urad polletno nadzira tudi stanje naložb koncesionarjev za igralnice v kapital pravnih oseb, saj 57. člen ZIS določa nekatere omejitve glede tovrstnih transakcij.

Urad v skladu z ZIS in 21. točko koncesijske pogodbe preučuje tudi organizacijske predpise, ki urejajo prirejanje posebnih iger na srečo. Le – te so koncesionarji dolžni Uradu posredovati kot čistopis spremenjenega ali dopolnjenega internega akta ter vsak nov interni akt najpozneje pred dnevom začetka njegove uporabe.

ZIS v 76. členu določa, da mora koncesionar v svojih evidencah zagotoviti podatke o mesečnih osnovah koncesijske dajatve, na podlagi katerih obračunava in plačuje koncesijsko dajatev. Podatke iz evidence in kopijo dokazila o vplačilu koncesijske dajatve predloži Uradu. Pri pregledu pravilnosti obračunavanja in plačevanja koncesijske dajatve v obravnavanem letu ni bilo ugotovljene nepravilnosti.

Poleg nadzora preko pregleda in analiziranja podatkov, ki so jih koncesionarji dolžni pošiljati Uradu, se posredni nadzor izvaja tudi s pomočjo preučevanja in analiziranja podatkov, ki jih beleži nadzorni informacijski sistem Urada. Slednji je namreč neposredno povezan v nadzorni informacijski sistem koncesionarjev, kar Uradu omogoča neposredno spremljanje posameznih delovnih procesov na igralnih napravah, ki so v uporabi. V nadzornem informacijskem sistemu Urada se med drugim beležijo:

- osnovni podatki o vsaki igralni napravi;
- podatki o dogodkih na igralnih napravah (npr. polnitve in praznitve, večji dobitki, alarmi, napake) in
- urne vrednosti števcov na igralnih napravah (npr. vrednost vstavljenih bankovcev, vrednost stav, vrednost dobitkov, število odigranih iger).

Z nadzornim informacijskim sistemom se nadzor koncesionarjev izvaja na dva načina, in sicer s pregledom in analizo podatkov, zabeleženih v podatkovni bazi v Uradu, in neposredno z oddaljenim dostopom do sistema nameščenega pri koncesionarju, s katerim se spremlja dogajanje in zabeleške ter poročila na sistemu. Prvi način je bil v obravnavanem obdobju uporabljen praktično pri vseh opravljenih nadzorih, drugi način pa se je uporabil, kadar so bila odkrita odstopanja ali nepravilnosti in to predvsem v fazi zbiranja dokazov za obrazložitev zahtevkov pri pripravi ureditvenih odločb za odpravo odkritih nepravilnosti. Podlaga za izvedbo nadzora preko nadzornega informacijskega sistema so bila odstopanja, odkrita pri primerjavi mesečnih obračunov, napake, javljene pri dnevnem prepisu podatkov v bazo na Uradu, ter obvestila koncesionarjev o neustreznem delovanju in napakah na igralnih napravah oziroma na njihovem nadzornem informacijskem sistemu.

Na podlagi podatkov v nadzornem informacijskem sistemu izvaja Urad nadzor predvsem s spremljanjem pravilnosti izračunane koncesijske dajatve, poročil o velikih dobitkih, blagajniškega poslovanja, dogodkov na igralnih napravah in deklariranih lastnostih igralnih naprav.

Urad je pregledal 683 mesečnih poročil, ki so jih koncesionarji za igralni salon dolžni pošiljati na podlagi koncesijske pogodbe, in opravil njihovo primerjavo s podatki zabeleženimi v nadzornem informacijskem sistemu.

V letu 2005 je bilo izdelanih tudi več analiz, med njimi dve obsežnejši, in sicer:

- statistična analiza padlih števil na elektronskih ruletah in 3-sigma test ustreznosti cilindrov rulet v igralnicah in v igralnih salonih;
- podrobna analiza igranja na elektronskih ruletah igralnice Bled iz zapisov zabeleženih na elektronskih ruletah in v nadzornem informacijskem sistemu.

3.2.2.Neposredni nadzor

V letu 2005 so pooblaščenec osebe Urada opravile 76 neposrednih nadzorov, od tega 28 v igralnicah, 48 v igralnih salonih ter 5 nadzorov pri prirediteljih posebnih iger na srečo z dovoljenjem za dvig vložka v igro do 3.000 tolarjev. Opravljenih je bilo tudi 43 ustnih obravnav in ogledov.

Urad je v okviru opravljanja neposrednih nadzorov pri koncesionarjih nadziral izvajanje ZIS in drugih predpisov, izdanih na njegovi podlagi, izvajanje koncesijske pogodbe za prirejanje posebnih iger na srečo in pravilnost izvajanja vseh procesov, ki so neposredno in posredno povezani s prirejanjem iger.

V letu 2005 je bil pri 5 koncesionarjih za igralni salon opravljen nadzor izpolnjevanja določb Zakona o igrah na srečo oziroma koncesijske pogodbe, ki se nanašajo na obveščanje o statusnih in drugih spremembah, zagotavljanje varnostnih rezerv, pravilnost pošiljanja podatkov o danih in prejetih posojilih ter pravilnost evidentiranja prihodkov od prirejanja posebnih iger na srečo.

Koncesionar za igralni salon mora v skladu s 76. členom v povezavi s 100. členom Zakona o igrah na srečo Uradu trimesečno poročati o vseh v tem obdobju danih, prejetih ali vrnjenih kreditih (zbirni pregled).

Nadalje mora koncesionar za igralni salon na podlagi koncesijske pogodbe za prirejanje posebnih iger na srečo v igralnem salonu pisno obvestiti Urad o prenehanju družbe in statusnih spremembah ter o spremembah posameznih določb statuta ali družbene pogodbe, najpozneje v sedmih dneh po sprejemu sklepa o taki spremembi, v poslovnih knjigah pa mora zagotoviti analitične evidence, iz katerih bodo razvidni podatki o prihodkih in odhodkih iz naslova prirejanja posebnih iger na srečo v igralnem salonu.

V okviru neposrednega nadzora so bile ugotovljene nepravilnosti v zvezi s trimesečnim poročanjem o vseh v tem obdobju danih, prejetih ali vrnjenih kreditih (3), s poročanjem o statusnih spremembah (2) in z zagotovitvijo analitičnih evidenc prihodkov in odhodkov iz naslova prirejanja posebnih iger na srečo v igralnem salonu (2). Na podlagi ugotovljenih nepravilnosti so bile izdane 4 ureditvene odločbe.

Posebno pozornost je Urad namenil nadziranju pravilnosti ugotavljanja osnove za obračun koncesijske dajatve, in sicer z vidika praznitve sprejemnikov bankovcev v igralnih

avtomatih po zaključku zadnjega poslovnega dne v mesecu. V zvezi s tem je Urad opravil skupno 10 nadzorov in ugotovil kršitve internih organizacijskih predpisov, ki urejajo delovne postopke glede praznitev sprejemnikov bankovcev.

Urad je nadziral tudi pravilnost blagajniškega poslovanja oziroma vodenja dnevne evidence stanj in spremembe stanja domače in tuje gotovine, drugih plačilnih sredstev ter žetonov v blagajni in trezorju. Pri nadziranju vrste, obsega in pravil za izvajanje posameznih posebnih iger na srečo je Urad v dveh primerih ugotovil, da se ena od vrst posebnih iger na srečo prireja na podlagi spremenjenih pravil, kar je v nasprotju s 70. in z 79. členom ZIS ter s 5. točko koncesijske pogodbe.

Ustreznost organiziranja avdio - video nadzora je Urad nadziral tako, da je redno preverjal stanje avdio - video opreme in zagotavljanje pokritosti igralnih naprav, recepcije, blagajniških mest in drugih igralnih prostorov z avdio - video nadzornim sistemom, zagotavljanje predpisanega hranjenja video posnetkov ter zagotavljanje nadzora nad osebami, ki prihajajo v igralnico oziroma igralni salon, kot to določajo 78., 79. in 80. člen ZIS ter koncesijska pogodba. Z rednim nadziranjem in s sprotnim odpravljanjem pomanjkljivosti je Urad skušal izboljšati interno nadziranje najpomembnejših procesov prirejanja posebnih iger na srečo.

Na podlagi preverjanj obvestil koncesionarjev je Urad neposredno nadziral tudi izvajanje predpisanih delovnih postopkov pri izdelavi dnevnih obračunov igralnih miz oziroma posamičnih izplačil na igralnih avtomatih, predvsem v primerih, ko je šlo za velika izplačila in izplačila t. i. »jackpot« dobitkov, ter preverjal pravilnost pri sporočanju takih dobitkov oziroma dogodkov. Urad je na podlagi teh obvestil opravil skupaj 9 nadzorov izplačil velikih dobitkov na igralnih avtomatih in negativnih dnevnih obračunov na igralnih mizah ter v zvezi s tem izdal eno odločbo za odpravo ugotovljenih nepravilnosti.

Poseben poudarek je bil dan tudi nadzoru pravilnosti izvajanja postopkov, ki jih je koncesionar dolžan izvesti prvega delovnega dne v mesecu. V okviru neposrednega nadzora je bilo v več primerih preverjeno ali koncesionar na navedeni dan:

- opravi popis števila obiskovalcev po posameznih dnevih;
- izpolni obrazec z rezultati štetja sprejemnikov bankovcev;
- popiše stanje igralnih žetonov v blagajnah, trezorju in v igralnih avtomatih;
- popiše stanje elektromehanskih in elektronskih števec igralnih avtomatov;
- popiše vrednosti lastnih in skupnih progresiv, izplačanih v preteklem mesecu;
- opravi obračun igralnih naprav in
- pripravi seznam igralnih naprav, na katerih je bil v prejšnjem mesecu opravljen kontrolni pregled.

Urada je bilo tako v obravnavanem obdobju pregledal 3.067 poročil, obvestil, letnih pregledov odhodkov, ki se nanašajo na posebne igre na srečo, sklepov skupščin o porabi čistega dobička in raznih javnih objav.

Urad je v okviru pooblastil, ki mu jih daje Zakon o preprečevanju pranja denarja, v okviru izvajanja neposrednega nadzora nadziral tudi izvajanje tega zakona.

Tabela: Nadzor prirejanja iger na srečo

		Št. postopkov	Neposredni nadzor	Posredni nadzor (poročila, obvestila)	Ureditvena odločba/ odločba o prepovedi	Obvestilo/ odstop zadeve policiji
Klasične igre na srečo	Trajno prirejanje		21	885	1	
	Občasno prirejanje		1	60	0	
Posebne igre na srečo	Igralnice		28	1.341	20	
	Igralni saloni		48	1.726	59	
Nedovoljeno prirejanje	Klasične igre	4	2		4	4
	Posebne igre	4	4		0	0
Denarne verige		6	2			4
Skupaj		14	105	4.012	84	8

3.3. NEDOVOLJENO PRIREJANJE IGER NA SREČO

Na podlagi 3. člena ZIS se igre na srečo lahko prirejajo le na podlagi dovoljenja oziroma koncesije pristojnega organa. ZIS tudi prepoveduje sprejemanje vplačil za igre na srečo ali opravljanje drugih storitev v zvezi s katerokoli igro na srečo za tuje osebe.

Urad je v obravnavanem obdobju opravil 6 nadzorov v zvezi z nedovoljenim prirejanjem iger na srečo. V letu 2005 je Urad vodil tudi 6 postopkov zaradi suma prirejanja denarne verige ter opravil 2 neposredna nadzora in v 4 primerih podal mnenje, da gre za utemeljen sum organiziranja oziroma prirejanje denarne verige. Aktivnosti zaradi prirejanja denarnih verig je vodil v sodelovanju s kriminalistično policijo.

Urad je tudi v letu 2005 spremljal prirejanje iger na srečo preko interneta in zaznal aktivnosti tujih prirediteljev, ki so bile usmerjene k pridobivanju igralcev za udeležbo v igrah. Kljub temu, da je na podlagi 108. člena ZIS za pomoč zaprosil tudi druge državne organe, Urad vseh kršiteljev ni uspel identificirati. Koliko vplačil za udeležbo v igri na srečo iz Republike Slovenije je bilo izvedenih preko interneta tako ni možno oceniti.

Poleg navedenih primerov prirejanja iger na srečo brez dovoljenja oziroma koncesije je Urad vodil tudi nekaj postopkov zaradi suma, da gre v primeru nagradnega razpisa v reklamne namene v bistvu za prirejanje iger na srečo in 41 postopkov za izdajo mnenj, ali

je posamezen nagradni razpis možno šteti za igro na srečo ali ne. O sumu storitve kaznivega dejanja oziroma kršitve drugega predpisa, ki jih je ugotovil pri svojem delu, je v 4 primerih obvestil pristojne organe (policija, davčna uprava, devizni inšpektorat, tržni inšpektorat).

V zvezi z nedovoljenim prirejanjem iger na srečo velja omeniti še dokončno ukinitvev prirejanja iger na srečo na igralnih avtomatih zunaj igralnic v aprilu 2005. Ob uvedbi igralnih salonov z Zakonom o spremembah in dopolnitvah zakona o igrah na srečo (Uradni list RS, št. 85/2001; v nadaljevanju: ZIS-A) je bilo namreč v 37. členu tega zakona določeno, da prireditelji, ki so ob uveljavitvi ZIS-A prirejali igre na srečo na igralnih avtomatih zunaj igralnic, lahko v nespremenjenem obsegu, istih prostorih in pod nespremenjeni pogoji opravljajo to dejavnost še eno leto po uveljavitvi tega zakona, t.j. do 30. 10. 2002. Zoper navedeni člen je bil sprožen postopek za oceno ustavnosti, na podlagi katerega je Ustavno sodišče Republike Slovenije s sklepom št. U-I-3/02 z dne 20. 6. 2002 izvrševanje dela 37. člena ZIS-A, ki določa navedeni enoletni rok, zadržalo do svoje končne odločitve. Dne 18. 11. 2004 je Ustavno sodišče Republike Slovenije z odločbo št. U-I-3/02-25 odločilo, da 37. člen ZIS-A ni v neskladju z Ustavo Republike Slovenije in da se rok, do katerega lahko prireditelji opravljajo dejavnost prirejanja iger na srečo na igralnih avtomatih zunaj igralnic, podaljša do 11. 4. 2005.

Na ta dan je v Republiki Sloveniji prenehalo prirejati igre na srečo na igralnih avtomatih zunaj igralnic 105 prirediteljev, ki so imeli skupaj 304 igralne avtomate. V zvezi s tem je bilo v letu 2005 vsem prirediteljem poslano obvestilo, da morajo prenehati s poslovanjem.

4. DRUGO DELO POVEZANO S PRIREJANJEM IGER NA SREČO

4.1. Delo na normativnem področju

Urad je kot strokovni organ za področje prirejanja iger na srečo v letu 2005 pripravil tri predloge podzakonskih predpisov oziroma njihovih sprememb in dopolnitev, in sicer predlog Uredbe o določitvi tarife stroškov na področju prirejanja iger na srečo, predlog sprememb Pravilnika o institucijah za izdajanje poročil o preizkusu igralne naprave in predlog sprememb Navodila o načinu, obliki in rokih za pošiljanje podatkov Uradu Republike Slovenije za nadzor prirejanja iger na srečo.

Najpomembnejšo novost vsekakor predstavlja predlog Uredbe o določitvi tarife stroškov na področju prirejanja iger na srečo, ki je bil pripravljen na podlagi 109. b člena ZIS, ki v prvem odstavku določa, da gredo stroški, ki nastanejo nadzornemu organu med postopkom ali zaradi postopka, v breme tistega, na katerega zahtevo se je postopek začel, v skladu s tarifo, ki jo določi vlada. V drugem odstavku navedenega člena pa je določeno, da gredo stroški postopka, ki se je začel po uradni dolžnosti v breme stranke, če se je postopek končal za stranko neugodno ali če se v postopku izkaže, da ga je ta povzročila s svojim protipravnim ravnanjem.

V uredbi, ki je sestavljena iz dveh delov, in sicer iz splošnega dela in iz Tarife stroškov, ki je kot priloga njen sestavni del, so tako zajeti stroški, ki nastanejo Uradu med postopkom ali zaradi postopka, ki je bil začel na zahtevo, o kateri odloča nadzorni organ, prav tako pa so zajeti stroški za zahteve, o katerih odločajo Vlada Republike Slovenije, Minister za finance in Komisija za izdajo licenc za delo v dejavnosti prirejanja posebnih iger na srečo, za katere opravlja naloge Urad na podlagi Uredbe o organih v sestavi ministrstev.

Bistvena sprememba Pravilnika o institucijah za izdajanje poročil o preizkusu igralne naprave je bila črtanje pogoja, da mora imeti institucija sedež v Republiki Sloveniji, ki je bil po mnenju nekaterih tujih laboratorijev celo v nasprotju s pravnim redom EU. Navedena sprememba omogoča pridobitev imenovanja tudi tujim zainteresiranim laboratorijem, hkrati s tem pa razvoj medsebojne konkurence med institucijami, zmanjšanje odzivnih časov in predvidoma tudi stroškov posameznih storitev. Z možnostjo imenovanja institucije, ki ima sedež izven Slovenije, pa je bilo treba dopolniti tudi vsebine Pravilnika, ki se nanašajo na sodelovanje institucije z Uradom, zato so v spremembah in dopolnitvah Pravilnika podrobno predpisani pogoji, ki jih mora izpolnjevati institucija do Urada, način medsebojnega komuniciranja, roki odzivnosti institucije in hramba dokumentacije.

S Pravilnikom o spremembah in dopolnitvah Navodila o načinu, obliki in rokih za pošiljanje podatkov Uradu Republike Slovenije za nadzor prirejanja iger na srečo so se opravile najnujnejše spremembe in dopolnitve navedenega navodila, pri čemer je bilo glavno vodilo racionalizacija pošiljanja vseh poročil ob upoštevanju dejanskega stanja na področju prirejanja iger na srečo in dosedanjih izkušenj pri pošiljanju poročil. Upoštevajoč možnost neposrednega dostopa do podatkov preko nadzornega informacijskega sistema Urada se namesto dosedanjega desetdnevnega poročila od koncesionarjev zahteva pošiljanje mesečnega poročila, podaljšajo pa se tudi nekateri roki za predložitev poročil, ki so se v praksi izkazali kot prekratki, spremembe in dopolnitve pa so omogočile tudi pošiljanje poročil v elektronski obliki, s čimer je Uradu omogočena tudi lažja statistična obdelava tovrstnih podatkov.

V letu 2005 so bili s področja prirejanja iger na srečo tako izdani naslednji podzakonski predpisi:

- Uredba o določitvi tarife stroškov na področju prirejanja iger na srečo (Uradni list RS, št. 41/05);
- Pravilnik o spremembah in dopolnitvah pravilnika o institucijah za izdajanje poročil o preizkusu igralne naprave (Uradni list RS, št. 57/05) in
- Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Navodila o načinu, obliki in rokih za pošiljanje podatkov Uradu Republike Slovenije za nadzor prirejanja iger na srečo (Uradni list RS, št. 79/05).

4.2. Dovoljenje za delo v dejavnosti prirejanja iger na srečo

ZIS v 85. a členu določa, da morajo vodje igralnic, krupjeji, vodje iger, osebe, ki opravljajo interni nadzor v igralnici, ter glavni in pomožni blagajniki imeti dovoljenje za delo v dejavnosti prirejanja posebnih iger na srečo, ki ga izda posebna komisija, sestavljena iz dveh članov, ki ju imenuje minister, pristojen za finance, in člana Odbora združenja igralnic pri Gospodarski zbornici Slovenije.

Komisija za izdajo licenc za delo v dejavnosti prirejanja posebnih iger na srečo sicer na podlagi 85. a člena ZIS izdaja odločbe o dodelitvi licence za dela in naloge vodje igralnice oziroma igralnega salona, krupjeja, vodje iger, internega nadzornika ter glavnega ali pomožnega blagajnika. Pristojna pa je tudi za izdajo odločbe o odvzemu licence.

Vsa potrebna administrativna dela za Komisijo za izdajo licenc za delo v dejavnosti prirejanja posebnih iger na srečo opravlja Urad. Navedena komisija je v letu 2005 izdala 435 licenc, v 30 primerih pa je zahtevke za izdajo licence zavrnila. Izdanih je bilo tudi 209 odločb o odvzemu licence.

4.3. Pridobitev delnic (deležev) prirediteljev oziroma koncesionarjev in naložbe v kapital pravnih oseb

V 32. oziroma 56. členu ZIS je določeno, da pravna oseba lahko pridobi ali odsvoji delnice prireditelja oziroma koncesionarja le ob predhodnem soglasju ministra, pristojnega za finance, v nasprotnem primeru je posel ničten. Nadalje Uredba o določitvi dokumentacije in ureditvi drugih vprašanj v zvezi z izdajo soglasja za pridobitev oziroma odsvojitve delnic in za naložbe v kapital pravnih oseb (Uradni list RS, št. 127/03) v 10. členu določa, da za pregled zahteve in za vodenje postopka do izdaje soglasij iz te uredbe minister, pristojen za finance, imenuje strokovno komisijo. Na tej podlagi imenovana Komisija za pregled zahtev in za vodenje postopka izdaje soglasja za spremembo lastništva prireditelja oziroma koncesionarja in za lastniške naložbe koncesionarja je v letu 2005 izdala 10 mnenj za pridobitev delnic oziroma deležev in eno mnenje o naložbi v kapital pravnih oseb. Vsa potrebna administrativna dela za omenjeno komisijo je opravljal Urad, ki je z vidika svojih pristojnosti na zahtevo komisije o vsaki posamezni zahtevi podajal tudi strokovno mnenje v zvezi z nameravanim pravnim poslom. V zvezi s tem je minister, pristojen za finance, izdal 7 pozitivnih odločb pridobitev delnic oziroma deležev in 3 negativne ter 1 odločbo, s katero je zavrnil zahtevo za naložbo v kapital tuje pravne osebe.

4.4. Vodenje registrov

Urad na podlagi 108. člena ZIS vodi register:

- koncesionarjev;
- prirediteljev klasičnih iger na srečo;
- igralnic;
- igralnih salonov;
- imetnikov licenc.

Na dan 31. 12. 2005 je bilo v registru koncesionarjev vpisanih 6 koncesionarjev, ki prirejajo posebne igre na srečo v igralnicah in 33 koncesionarjev, ki jim je bila dodeljena koncesija za prirejanje posebnih iger na srečo v igralnih salonih, v registru prirediteljev pa sta zavedeni 2 delniški družbi, ki trajno prirejata klasične igre na srečo. V registru igralnic je zavedenih 13 igralnic, v registru igralnih salonov pa je zavedenih 33 igralnih salonov.

Urad vodi tudi register izdanih certifikatov o ustreznosti in preizkusu igralnih naprav, ki jih je izdal Slovenski inštitut za kakovost in meroslovje. Register se vodi v materialni in v elektronski obliki. V registru je bilo na dan 31. 12. 2005 vpisanih, vključno z razveljavljenimi, 1.486 certifikatov za igralne naprave in njihovih dopolnil.

Vsi predhodno navedeni registri se vodijo v elektronski obliki, pri čemer Urad izpise iz registrov, razen za register izdanih certifikatov o ustreznosti in preizkusu igralnih naprav, na pisno zahtevo in proti plačilu stroškov, izda vsakomur, izpis iz registra imetnikov licenc pa je mogoč le ob pogojih, ki so določeni z zakonom, ki ureja varstvo osebnih podatkov.

4.5. Sodelovanje z drugimi institucijami

4.5.1. Sodelovanje z domačimi institucijami

Urad je v okviru opravljanja del in nalog v letu 2005 v pretežni meri sodeloval z Ministrstvom za gospodarstvo, Davčno upravo Republike Slovenije, Uradom Republike Slovenije za meroslovje, Uradom Republike Slovenije za preprečevanje pranja denarja, Ministrstvom za notranje zadeve, Banko Slovenije, Službo Vlade RS za zakonodajo, Službo za informacijsko tehnologijo in organizacijo v okviru Ministrstva za finance, Slovenskim inštitutom za revizijo, Slovenskim inštitutom za kakovost in meroslovje ter z drugimi organi in institucijami. Sodelovanje je temeljilo na izmenjavi strokovnih mnenj in sporočanju podatkov, ki se nanašajo na prirejanje iger na srečo.

4.5.2.Sodelovanje s tujimi institucijami

Za delo Urada je bistvenega pomena tudi sodelovanje s tujimi institucijami, ki pa je zaradi pomanjkanja sredstev omejeno predvsem na občasno pisno komunikacijo med Uradom in nadzornimi organi iz drugih evropskih držav oziroma drugimi institucijami, ki so povezane s tem področjem. V preteklem letu so tovrstni dvostranski stiki potekali predvsem v znamenju pridobivanja informacij o zakonski ureditvi področja iger na srečo in izvajanju predpisov v praksi (ureditev iger na srečo preko interneta, licenc za zaposlene v igralniški dejavnosti ter certificiranja igralnih naprav), pri čemer pa se je izkazalo, da bi intenzivnejše sodelovanje s tujimi institucijami, vključujoč možnost ponujenih izmenjav, bistveno prispevale k učinkovitejšemu delu Urada, zlasti upoštevajoč dejstvo, da v Sloveniji praktično ne obstaja možnost izobraževanja s področja prirejanja iger na srečo oziroma njegovega nadzora.

Z vidika seznanitve z najnovejšimi dosežki tehnologije s področja iger na srečo in razvojnimi trendi igralniške dejavnosti so predstavniki Urada obiskali zgolj mednarodni sejem igralniške opreme (International Casino Exhibition) v Londonu.

V okviru mednarodne primerjave je pravna ureditev iger na srečo trenutno še prepuščena nacionalnim zakonodajam in ni predmet poenotenja oziroma harmonizacije znotraj Evropske unije, posamezne države pa to področje urejajo glede na svoje socialne, kulturne in gospodarske posebnosti. V zadnjem času pa se nakazuje sprejem neke enotne evropske ureditve vsaj nekaterih segmentov tudi s tega področja, še zlasti zaradi uvajanja vedno novih tehnologij, katerih učinki presegajo območje zgolj posamezne jurisdikcije. Komisija Evropske Unije je tako v začetku leta 2004 že sprejela predlog Direktive o storitvah na notranjem trgu, ki na področju iger na srečo nakazuje vsaj delno harmonizacijo in s tem povezane pomembne spremembe. V medresorsko delovno skupino, ki obravnava predlog te direktive na nivoju Republike Slovenije, je bil prav zaradi specifičnosti tega področja vključen tudi Urad neposredno.

Možnost, da bo EU vsaj določene segmente prirejanja iger na srečo urejala enotno, zahteva tudi od Urada aktivno spremljanje celotnega dogajanja v EU na tem področju in sodelovanje oziroma pripravo predlogov Republike Slovenije v zvezi s tem. Nasploh pa je večje vklapljanje v mednarodne tokove in aktivno sodelovanje na mednarodnem področju ena pomembnih prioritet Urada RS za nadzor prirejanja iger na srečo, ki je med drugim član Evropskega združenja regulatornih organov s področja iger na srečo (Gaming Regulators European Forum - GREF), ki danes združuje že preko 20 držav članic in je edino tovrstno združenje v evropskem prostoru. V zvezi s članstvom Urada v GREF-u so se predstavniki Urada v maju 2005 udeležili letne konference, zaradi omejenih denarnih sredstev pa niso prisostvovali ostalim dogodkom, ki jih je v tem letu organiziral GREF.

4.6. Informacije javnega značaja

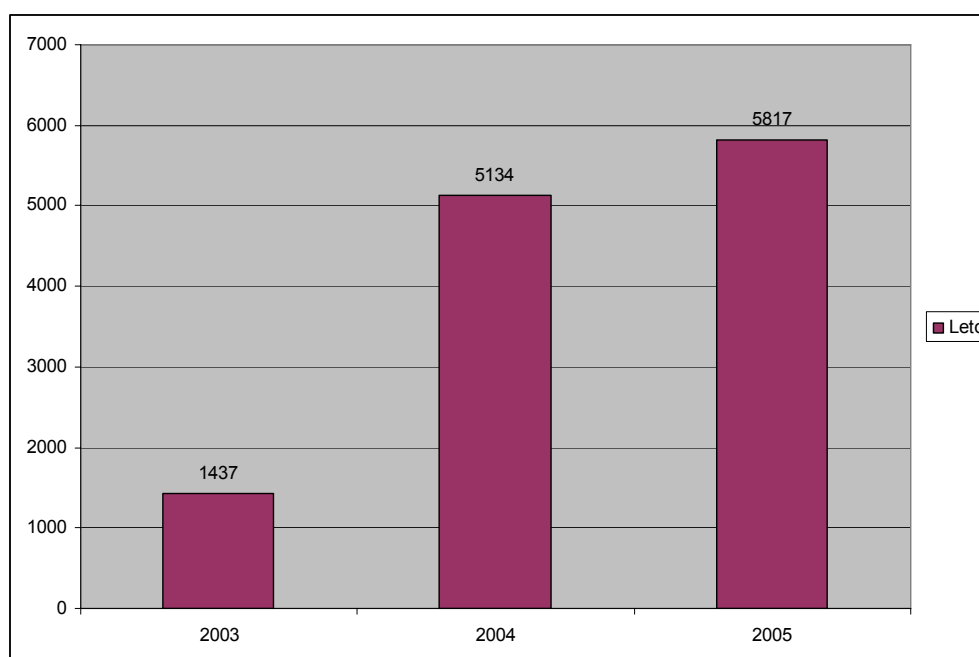
V letu 2005 je bilo na podlagi Zakona o dostopnosti do informacij javnega značaja vloženih 76 zahtev, ugodeno je bilo 74 zahtevam, 2 zahtevi pa sta bili na podlagi 6. člena ter 10. in 12. točke 12. člena navedenega zakona zavrnjeni.

5. PROBLEMATIKA PRI DELU URADA

V zadnjih letih se je število koncesionarjev na področju prirejanja iger na srečo ob nespremenjeni kadrovske zasedbi Urada močno povečalo. Upoštevajoč zakonsko določeno število možnih koncesionarjev je pričakovati še nadaljnje povečanje obsega dela Urada, ki bo tako kmalu moral nadzirati 62 subjektov s pridobljeno ustrežno koncesijo, brez upoštevanja njihovega obsega prirejanja iger na srečo in različnosti igralniških produktov ter celotnega področja nelegalnega prirejanja iger na srečo. Hkrati s povečanjem števila koncesionarjev je seveda pričakovati tudi porast števila upravnih zadev, ki so že v dosedanjem delu Urada predstavljale pretežni del nalog. Strmo naraščanje števila upravnih aktov v zadnjih treh letih je razvidno tudi iz spodnje tabele.

Tabela in grafični prikaz: pregled upravnih aktov v letih 2003 do 2005

Leto	2003	2004	2005
Število upravnih aktov	1437	5134	5817

Za učinkovito izvedbo vseh nalog bi bilo torej treba Urad nujno kadrovske okrepiti in mu za delo nameniti tudi več sredstev. Področje prirejanja iger na srečo je namreč izredno specifično področje, na katerem se še posebej odraža tudi nezaustavljiv razvoj računalniške tehnologije, saj se uporabljajo vedno bolj tehnološko nadgrajene igralne naprave in digitalizirani avdio-video sistemi nadzora, uvajajo novi produkti, kot so npr. on-line igralnice in poslovanje igralnih avtomatov brez žetonov oziroma »ticketing«, kar vse zahteva prilagojen in specifičen pristop nadziranja s strani Urada, še poseben problem, ne samo za Slovenijo, ampak v celem svetu, pa predstavlja čedalje bolj razširjeno prirejanje iger na srečo preko interneta.

Urad se tako nenehno srečuje z novimi izzivi na področju prirejanja iger na srečo, ki zahtevajo permanentno in učinkovito izobraževanje vseh zaposlenih, pri čemer večina izobraževanj na področju prirejanja iger na srečo poteka zgolj v tujini, in ustrezno tehnično opremo za nadzor subjektov, ki v vsakem trenutku razpolagajo z najmodernejšimi tehnologijami. Za vse to so seveda potrebna precejšnja denarna sredstva, kar pa je bilo upoštevano že pri samem načrtovanju sistema plačevanja stroškov na področju prirejanja iger na srečo. Mišljeno je namreč bilo, da bi pretežni del teh nujno potrebnih sredstev Urad pridobil prav na podlagi Uredbe o določitvi tarife stroškov na področju prirejanja iger na srečo. Trenutno pa so vsa na ta način pridobljena sredstva prihodek državnega proračuna, ki je iz tega naslova v letu 2005 prejel 105 milijonov tolarjev, kar je celo 70 milijonov tolarjev več od prvotno načrtovanih prihodkov. Glede na navedeno predlagamo, da se v prvi fazi vsaj del sredstev, pridobljenih na podlagi Uredbe o določitvi tarife stroškov na področju prirejanja iger na srečo prerazporedi Uradu, saj bodo le strokovno visoko usposobljena kontrola ter učinkovit državni nadzor v bodoče zagotavljali splošno zaupanje družbe do dejavnosti prirejanja iger na srečo.

PRILOGA 1: Predpisi s področja prirejanja iger na srečo

Zakonski in podzakonski predpisi, na podlagi katerih Urad opravlja svoje naloge, so naslednji:

- Zakon o igrah na srečo (Uradni list RS, št. 134/03 – uradno prečiščeno besedilo);
- Uredba o podrobnejših pogojih, ki jih mora izpolnjevati prireditelj pri trajnem prirejanju klasičnih iger na srečo (Uradni list RS, št. 70/00);
- Uredba o določitvi društev in neprofitnih humanitarnih organizacij, ki smejo občasno prirejati klasične igre na srečo in o kriterijih za občasno prirejanje klasičnih iger na srečo (Uradni list RS, št. 70/00);
- Uredba o določitvi dokumentacije in ureditvi drugih vprašanj v zvezi z izdajo soglasja za pridobitev oziroma odsvojitve delnic in za naložbe v kapital pravnih oseb (Uradni list RS, št. 127/03);
- Uredba o določitvi tarife stroškov na področju prirejanja iger na srečo (Uradni list RS, št. 41/05);
- Uredba o organih v sestavi ministrstev (Uradni list RS, št. 58/03, 45/04, 138/04 in 52/05);
- Pravilnik o prirejanju posebnih iger na srečo v igralnih salonih (Uradni list RS, št. 50/02 in 100/02);
- Pravilnik o licencah za delo v dejavnosti prirejanja posebnih iger na srečo (Uradni list RS, št. 45/02 in 77/02);
- Pravilnik o tehničnih zahtevah za igralne naprave za izvajanje iger na srečo in postopku ugotavljanja skladnosti (Uradni list RS, št. 45/02, 100/02, 57/03, 1/04 in 114/04);
- Pravilnik o institucijah za izdajanje poročil o preizkusu igralne naprave (Uradni list RS, št. 45/02);
- Pravilnik o nadzornem informacijskem sistemu igralnih naprav (Uradni list RS, št. 45/02 in 114/04);
- Pravilnik o službeni izkaznici pooblaščenih oseb za nadzor prirejanja iger na srečo (Uradni list RS, št. 43/96);
- Odredba o klasičnih igrah na srečo, ki se lahko prirejajo brez dovoljenja (Uradni list RS, št. 55/95 in 14/97) in
- Navodilo o načinu, obliki in rokih za pošiljanje podatkov Uradu Republike Slovenije za nadzor prirejanja iger na srečo (Uradni list RS, št. 11/96, 12/96 in 79/05).

PRILOGA 2: Pregled UA 2005

Št. UA	Upravni postopek	Število izdanih aktov
1	Odločba o izpolnjevanju pogojev za začetek poslovanja igralnice	2
3	Soglasje k spremembam pravil posebnih iger na srečo	2
4	Odločba o uvrstitvi nove igre med posebne igre na srečo	1
5	Dovoljenje za začetek opravljanja dejavnosti na povečanem obsegu IN	73
6	Dovoljenje za zamenjavo igralnih naprav	18
9	Dovoljenje za pričetek poslovanja igralnega salona	11
10	Dovoljenje za nadgradnjo igralnih naprav	1
11	Dovoljenje za preoblikovanje igralnega prostora	2
12	Osnutek odločbe vlade za dodelitev koncesije	19
12A	Osnutek aneksa h koncesijski pogodbi	43
12B	Osnutek odločbe vlade za podaljšanje koncesije	33
15	Osnutek odločbe ministra, pristojnega za finance, o določitvi igralne valute	7
17	Dovoljenje za vzpostavitev progresive ali progresivnega sistema	23
18	Dovoljenje za nadgradnjo ali spremembe nadzornega informacijskega sistema	39
23	Osnutek dovoljenja za najem - testiranje igralnih avtomatov	10
24	Dovoljenje za spremembo vrednosti žetonov	2
25	Dovoljenja za občasno prireditve klasične igre na srečo	1
30	Odločba o potrditvi pravil klasične igre na srečo – trajno prirejanje	4
31	Odločba o soglasju k spremembam in dopolnitvam pravil klasične igre na srečo – trajno prirejanje	15
32	Odločba o potrditvi dodatka k pravilom klasične igre na srečo – trajno prirejanje	17
33	Odločba o potrditvi tehnološkega postopka za prirejanje klasične igre na srečo – trajno prirejanje	12
34	Odločba o soglasju k spremembam in dopolnitvam tehnološkega postopka za prirejanje klasične igre na srečo – trajno prirejanje	5
37	Odločba o soglasju k spremembi dneva, časa ali kraja žrebanja – trajno prirejanje	3
38	Dovoljenje za začetek prirejanja klasične igre na srečo – trajno prirejanje	1
43	Dovoljenje za namestitev ali spremembo karakteristik igralne naprave, ki zahteva strukturne ali vsebinske spremembe podatkovne baze nadzornega informacijskega sistema ali dograditve nadzornega informacijskega sistema	1
45	Soglasje – dovoljenje za adaptacijo, premestitev IA	2
46	Dovoljenje po 31. a. členu Pravilnika o tehničnih zahtevah za igralne naprave za izvajanje iger	155
47	Dovoljenje za podaljšanje roka prodaje srečk – trajno prirejanje	1
48	Izdaja soglasja za pridobitev ali odsvojitve deležev oziroma delnic	10
49	Osnutek odločbe o dodelitvi licence	472
50	Dovoljenje za uporabo igralne naprave (3. b. člen ZIS)	4.671
52	Sprememba imena igralnega salona	6
59	Določitev blagajniškega maksimuma	18
60	Upravni akti v zvezi s procesnimi dejanji (brez uvrstitve v razvidu upravnih postopkov)	137
	Vse skupaj	5.817